

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE
TEATRU IM. STEFANA JARACZA W OLSZTYNIE
Z REALIZACJI ZADAŃ W 2008 ROKU

Teatr im Stefana Jaracza w Olsztynie plany i zadania repertuarowe, artystyczne i kulturotwórcze zrealizował w roku 2008:

- na czterech istniejących scenach (Dużej, Kameralnej, Scenie Margines, Scenie u Sewruka)
- w przestrzeniach ulicznych i plenerowych (na użytek Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „Demoludy i happeningów artystycznych)
- w Galerii Foyer Teatru (wystawy plastyczne)
- w Studium Aktorskim im. Aleksandra Sewruka
- w innych ośrodkach teatralnych w kraju (festiwale i gościnne występy)
- poprzez wydawnictwa i projekty poligraficzne (m.in. informatory, plakaty, kalendarz „Teatr Zodiaków”)

I. REALIZACJA SPEKTAKLI PREMIEROWYCH I PRAPREMIEROWYCH

Tytuł spektaklu: ***Szatan i śmierć*** Peter Turrini **Prapremiera polska**
spektakl dyplomowy studentów Studium im. A. Sewruka
reżyseria: S. Kuśmider

Realizacja spektaklu nie doszła do skutku – reżyser Szymon Kuśmider postanowił zmienić tekst Turriniego na sztukę Williama Szekspira „Jak wam się podoba”.

Tytuł spektaklu: ***Jak wam się podoba*** William Szekspir
(spektakl dyplomowy studentów III roku
Studium im. A. Sewruka)
przekład: S. Barańczak
reżyseria: S. Kuśmider
scenografia: B. Guzik
choreografia: T. Asmołkova

Termin realizacji: listopad 2007-styczeń 2008

Premiera: 12 stycznia 2008

Cykl: kilka spektakli w miesiącu

Miejsce realizacji: Scena u Sewruka

Cel:

To „odważna” interpretacja komedii Szekspira o wygnańcach z królewskich zamków, żyjących w sielskiej scenerii Lasu Ardeńskiego. Kuśmider uwspółcześnia scenerię szekspirowskiego tekstu, problemem centralnym czyni pytanie o charakter naszych

uczuć. Czy wypływają one z platońskiego, idealistycznego źródła, czy też zakorzenione są w zmysłowym, sensualnym doświadczaniu świata. „Jak Wam się podoba” to także problem prawdziwego oblicza miłosnych doznań. Ideał miłości jest bowiem trudno osiągalną „abstrakcją”. Życie naznaczone pożądaniem, poszukiwaniem ekstatycznych bodźców, oddala nas od niej, choć zarazem silniej zakotwicza w rzeczywistości. Tym samym dyplomowa realizacja poszukuje odpowiedzi na pytania, co znaczy „życie z zgodne z naturą”, jaka jest nasza natura, w czym znajduje najpełniejszy wyraz?

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 1000

Tytuł spektaklu: ***W domu*** Dorothee Brix
reżyseria: M. Powalisz
scenografia: P. Walicki

Prapremiera polska

Spektakl zrealizowany zgodnie z planem.

Termin realizacji: listopad 2007-styczeń 2008
Premiera: 26 stycznia 2008
Cykl: blok kilku spektakli w miesiącu
Miejsce realizacji: Scena Kameralna
Cel:

W domu to debiutancka sztuka Brix – autorki młodego pokolenia. niemieckiej dramaturgii. Główna bohaterka, po zerwaniu przed laty związków z rodziną, przyjeżdża do umierającego ojca, który prosi ją o ostatnią „przysługę”...

Dramat Brix dotyczy bolesnych problemów rodzinnych więzi, rozdrapywania ran przeszłości, przełamywania resentymentów i skomplikowanych relacji między ojcem a córką, fundowanych na patologicznym paternalizmie współczesnych rodzin. To przejmująca prośba o wzajemne przebaczenie, jak również wnikliwa analiza granic ludzkiego poświęcenia. Autorka porusza niezwykle aktualną i trudną kwestię eutanazji, która ujawnia się pod postacią przekłętego i kuszącego dobrodziejstwa cywilizacji, niszczącej duchowy wymiar człowieczeństwa w zamian za miraże „lekkiej” śmierci.

W czasach atrofii związków rodzinnych ta szczególna, intymna rozmowa córki z ojcem zmienia się w szczerą spowiedź człowieka wobec człowieka, opartą na potrzebie bliskości, przebaczenia i współczucia, które stają się silniejsze niż pielęgnowane i alienujące poczucie wyrządzonych krzywd.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 3500

Tytuł spektaklu: **Wesołe kumoszki z Windsoru** William Szekspir
reżyseria: S. Korniuszczenko
scenografia: G. Jaśkiewicz-Steranko

Spektakl nie został zrealizowany, ze względu na zmianę planów reżysera. Dyrekcja podjęła decyzję o przesunięciu realizacji spektaklu na rok 2009. W miejsce „Wesołych kumoszek...” wprowadzono „Mistrza i Małgorzatę” Michaiła Bułhakowa z premierą w kwietniu 2008 roku.

Tytuł spektaklu: **Mistrz i Małgorzata** Michaił Bułhakow
przekład: I. Lewandowska, W. Dąbrowski
Termin realizacji: styczeń-kwiecień 2008
Premiera: 5 kwietnia 2008
Cykl: blok kilku spektakli w miesiącu
Miejsce realizacji: Duża Scena
Cel:

Akcja „Mistrza i Małgorzaty” rozgrywa się symultanicznie w dwóch – tylko pozornie odległych – światach. Pierwszy, zanurzony jest w siernięjnej codzienności Moskwy lat 30. ubiegłego stulecia. Szmatławce, na poły tragiczne, na poły komiczne, egzystencje „moskiewskich” bohaterów zmieniają raptownie swój kształt pod wpływem mistrza czarnej magii Wolanda oraz jego skandalizującej bandy.

Drugi świat toczy się wokół niezwykle ważnego i brzemiennego w skutkach spotkania Poncjusza Piłata z Jezusą. Bułhakow podejmuje trud zrozumienia „chrystusowego” planu przez pryzmat ludzkiego losu. Rozmowa między namiestnikiem Judei a Mesjaszem jawi się jako zderzenie wielkich żywiołów: przypadku i przeznaczenia, logiki i miłosierdzia, historii i jej odbicia w wyższym, boskim planie.

Obydwa światy ogniskują się wokół istoty człowieczeństwa, zanurzonego w odwiecznej walce dobra ze złem. Paradoksalnie jednak Bułhakow wprzega szatańskie siły do walki o szlachetniejszą stronę natury ludzkiej. „Sprowadzając” do Moskwy zło w najczystszej postaci, ukazuje „nienaturalność” i ordynarność zła typowo ludzkiego.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie
Liczba uczestników: 5000

Tytuł spektaklu: **Klaustrofobia** Konstantin Kostenko
reżyseria: Agnieszka Korytkowska

Spektakl nie został zrealizowany ze względu na brak satysfakcjonującego Dyrekcję Teatru scenariusza oraz liczne niejasności kompozycyjne w koncepcji reżyserskiej.

W przewidzianym terminie rozpoczęto pracę nad sztuką Miro Gavrana „Wszystko o kobietach”.

Tytuł spektaklu: ***Wszystko o kobietach*** Miro Gavran
przekład: A. Tuszyńska
reżyseria Giovanni Castellanos
scenografia: Aneta Suskiewicz
Termin realizacji: luty-kwiecień 2008
Premiera: 12 kwietnia 2008
Cykl: kilka spektakli w miesiącu
Miejsce realizacji: Scena MARGINES
Cel:

Sztuka chorwackiego dramaturga to szkic obrazu współczesnej kobiety. A wiadomo przecież, że jednego obrazu stworzyć nie sposób. Dlatego też autor podaje 15 wariantów portretowanych pań do wyboru, w trzech momentach życiowych przełomów, a każdy moment z kolei zawiera się w pięciu odsłonach. Zrozumiałe? Nie do końca, ale konia z rzędem temu, kto zrozumie kobiety i ich migotliwe egzystencje: od córki, przez matkę, po ciotkę; od młódki, przez femme fatale dojrzałą, po geriatryczną laskę; od kobiety rozsądnej, przez romantyczną, po furiatkę. Ukazany panteon kobiecych osobowości oddaje nieprzebraną gamę uczuć, rozpisaną zawsze w skrajnych tonacjach. Szczęście walczy w tym żeńskim świecie o lepsze z rozpaczą, miłość przechodzi w nienawiść, oddanie i poświęcenie – we wrogość i toksyczną rywalizację. Tu nie ma stanów letnich, pośrednich, kompromisowych rozwiązań i tak zwanego złotego środka. Jest za to ekspresja, podwyższona emocjonalność, sinusoida wzlotów i upadków bohatererek.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie
Liczba uczestników: 1500

Tytuł spektaklu: ***Człowiek z La Manchy*** Mitch Leigh, Dale Wassermann, Joe Darion
spektakl dyplomowy studentów III roku
Studium im. A. Sewruka
reżyseria: M. Korwin

Spektakl nie został zrealizowany ze względu na zmianę planów reżysera. Jako alternatywną propozycję reżyser Maciej Korwin przedstawił „Gershwiną” w autorskim opracowaniu. Dyrekcja przystała na tę propozycję.

Tytuł spektaklu: ***Gershwin*** (oprac. Maciej Korwin)
reżyseria: M. Korwin, B. Szyc
scenografia: R. Godlewska

aranżacje: T. Krezymon
 choreografia: B. Szyc
 Termin realizacji: luty-kwiecień 2008
 Premiera: 18 kwietnia 2008
 Cykl: blok kilku spektakli w miesiącu
 Miejsce realizacji: Scena u Sewruka
 Cel:

Spektakl złożony z najpopularniejszych i najbardziej lubianych piosenek Georga Gershwin. Ich tematyka koncentruje się wokół relacji między kobietą i mężczyzną. Pojawi się miłość, zakochanie, zdrada, rozstanie, radość i złość. Studenci śpiewając i tańcząc przedstawia różne sytuacje damsko-męskie, które umieszczono w przestrzeni kawiarni. Muzyczna opowieść zaczyna się w epoce fraków, a kończy w okresie jeansów i T-shirtów przenosząc widzów do współczesności.

George Gershwin jako pierwszy przeniósł na salony czarną muzykę. Jego kompozycje zaliczane już do klasyki wciąż brzmią współcześnie, a utwory mimo upływu lat pozostają aktualne. Usłyszymy m.in. klasyczne aranżacje piosenek „Człowiek, którego kocham”, „Samson i Dalila”, „Summertime”, „Oh, Lady Be Good”.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 1000

Tytuł spektaklu: **sztuka Michała Walczaka**
napisana specjalnie dla Teatru Jaracza
 reżyseria: M. Walczak

Spektakl nie został zrealizowany – autor Michał Walczak nie wywiązał się z zadeklarowanego projektu sztuki. Dyrekcja Teatru podjęła wcześniejsze rozmowy z reżyserką Martą Ogrodzińską, która w tym terminie zgodziła się przygotować „Utraconą część Katarzyny Blum” Heinricha Bölla.

Tytuł spektaklu: ***Utracona część Katarzyny Blum*** Heinrich Böll
 przekład: T. Jętkiewicz
 adaptacja i reżyseria: M. Ogrodzińska
 scenografia: E. Kochańska
 muzyka: B. Chajdecki
 Termin realizacji: marzec-maj 2008
 Premiera: 31 maja 2008
 Cykl: blok kilku spektakli w miesiącu
 Miejsce realizacji: Scena Kameralna
 Cel:

Kanwę utworu stanowiły wydarzenia związane z działalnością lewackiej i terrorystycznej grupy RAF. Tytułowa bohaterka poznaje jednego z członków organizacji. Niefortunna

znajomość jest wygodną podstawą do oskarżenia Katarzyny Blum o bezpośredni udział w wywrotowych działaniach. Szykanowana, zaszczuta przez media i opinię publiczną, dopuszcza się morderstwa na jednym z inwigilujących ją dziennikarzy. Wymiar sprawiedliwości skazuje dziewczynę na wieloletnie więzienie.

Młoda reżyserka Marta Ogrodzińska w olsztyńskim przedstawieniu opowiada na nowo historię Katarzyny Blum – od momentu, gdy bohaterka, jako stara, zniszczona kobieta, opuszcza więzienie. Odzyskana wolność staje się wielką, obsesyjną retrospekcją, gdzie po dawnych rewoltach nie ma już śladu, gdy dawni, młodzi rebelianci '68 roku cieszą się swoją małą stabilizacją, nierzadko salonową, mainstreamową estymą. Na zgliszczach dawnych ideologii wyłania się obraz człowieka pogruchotanego przez system, ukaranego przez syte i zadowolone z siebie społeczeństwo.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 3500

Tytuł spektaklu: **Roberto Zucco** Bernard Marie Koltes
reżyseria i opracowanie muzyczne: G. Castellanos
scenografia: W. Stefaniak
kostiumy: A. Suskiewicz
ruch sceniczny: R. Dziemidok

Spektakl zrealizowany zgodnie z planem.

Termin realizacji: marzec-maj 2008
Premiera: 14 maja 2008
Cykl: blok kilku spektakli w miesiącu
Miejsce realizacji: Duża Scena
Cel:

Roberto Zucco to ostatnia sztuka Bernarda-Marie Koltesa, uznawanego za najwybitniejszego francuskiego dramaturga XX wieku. Jest opartą na faktach historią mordercy, którego zdjęcie pisarz zobaczył na liście gończym wywieszonym w metrze. Twórcę zafascynował Roberto Zucco, przykładowy chłopak, który uśmiercił swoich rodziców, za co trafił do poprawczaka. Tam zabił cztery osoby, a na końcu udusił się plastikową torebką. Teatralny portret zbrodniarza nie jest jednak apologią mordu i śmierci, stanowi przede wszystkim obraz krachu wartości i moralnych imperatywów we współczesnym świecie.

W dramacie Koltesa bohater jest niczym wirus, który się asymiluje. Jest identyczny w podobnej rzeczywistości, ale asymiluje się i rozsadza ją od środka. To transparentna postać,

mówiąca gorzką prawdę o pojedynczej egzystencji – zwichniętej, złamanej i osamotnionej. Z owego złamania i samotności wyradza się trudno wytłumaczalne zło, wciąż pozostające tajemnicą i wciąż żywotne, uobecniające się w świecie.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 5000

Tytuł spektaklu: **Czas kochania, czas umierania** Fritz Kater
reżyseria: Jarosław Tumidajski

Realizacja spektaklu nie doszła do skutku. Ze względu na problemy obsadowe w spektaklu, Dyrekcja Teatru podjęła decyzję o nawiązaniu współpracy z Weroniką Szczawińską, która dysponowała opracowanym monodramem Elfriede Jelinek „Jackie. Śmierć i księżniczka”.

Tytuł Spektaklu: **Jackie. Śmierć i księżniczka** Elfriede Jelinek
PRAPREMIERA POLSKA

przekład: M. Borowski, M. Sugiera

opracowanie i reżyseria: W. Szczawińska

scenografia: I. Wądołowska

Termin realizacji: marzec-maj 2008

Premiera: 7 maja 2008

Cykl: kilka spektakli w miesiącu

Miejsce realizacji: Scena Margines

Cel:

Tekst Elfriede Jelinek, jeden z monologów składających się na cykl „Śmierć i dziewczyna. Dramaty księżniczek”, zainspirowany został historią Jackie Kennedy. To nie opowieść biograficzna, ale fantazja o kobiecie, której nie ma, ponieważ tak doskonale wypełnia społeczne wzorce. Tekst Austriaczki łamie dramatopisarskie konwencje, a obecność Jackie na scenie uruchamia szaleństwo teatralnych form, obłęd języka. Wielkość Jelinek polega między innymi na okrucieństwie: jej teksty uderzają przede wszystkim w same kobiety, które radośnie zgadzają się na rolę ozdób, maskotek, zawsze pięknych, zawsze szczupłych, zawsze milczących. „Jackie” jest policzkiem wymierzonym wszystkim wyznawcom „prawa naturalnego”, którzy przekonani są o oczywistości płciowych ról. Nie trzeba przypominać, że w Polsce to temat bolesny i aktualny.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 1500

Tytuł spektaklu: **Metafizyka rur** Amelie Nothomb
reżyseria i adaptacja: G. Gietzki

Spektakl nie został zrealizowany ze względu na problemy z prawami autorskimi i brak zadowolającej Dyrekcję Teatru umowy z agencją reprezentującą autorkę.

Tytuł spektaklu: **Sanatorium pod klepsydrą** Bruno Schulz
reżyseria: J. Wernio

Realizacja spektaklu została przełożona na rok 2009 ze względu na zmianę planów reżyserki. Jako alternatywny projekt została przyjęta propozycja Pawła Szumca, który podjął się przygotowania „Don Kichota” Miguela Cervantesa.

Tytuł spektaklu: **Don Kichote** Miquel de Cerwantes Saavedra
przekład: A.L. Czerny, Z. Czerny
adaptacja: M. Fiedor
reżyseria: P. Szumiec
scenografia: M. Braun
muzyka: A. Brzeziński

Termin realizacji: czerwiec-wrzesień 2008

Premiera: 27 września 2008

Cykl: blok kilku spektakli w miesiącu

Miejsce realizacji: Duża Scena

Cel:

Sceniczny „Don Kichote” to specyficzna wariacja na temat powieściowego wzorca. Nie ma tam żadnych tekstów dopisywanych Cervantesowi, lecz dzieje życia jego bohatera układają się w osobną historię. Akcja rozgrywa się w domu Don Kichota, zaraz po powrocie z ostatniej wyprawy. Bliscy i przyjaciele postanawiają uknuć intrygę, w wyniku której Rycerz Smętnego Oblicza ma nigdy więcej nie wyjechać na żadną bitwę. Don Kichote przegrywa zaaranżowany pojedynek i jako człowiek honoru dotrzymuje obietnicy, złożonej przed pojedyńkiem: nigdzie nie wyjedzie. Popada jednak w „chorobę”. Ucieka w świat snów i wyobraźni. Najbliższe otoczenie uznaje Don Kichota za wariata i stara się przywrócić go rzeczywistości. Jednocześnie jakby „poprzez niego”, jego oczami, duszą i sercem, chętnie dotyka tego, co irracjonalne, szalone. Wniosek: szaleńcy i najróżniejszej maści sfiksowani rycerze potrzebni są normalnemu światu. Są mu niezbędni. Honorowy patronat nad premierą objął Instytut Cervantesa.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 6000

Tytuł spektaklu: ***Dobry człowiek z Seczuanu*** Bertold Brecht
reżyseria: K. Maciejaszek

Realizacja spektaklu nie doszła do skutku ze względu na problemy obsadowe oraz trudności z uzyskaniem praw autorskich na korzystnych dla Teatru warunkach. W wyniku rozmów prowadzonych od dłuższego czasu przez Dyрекcję Teatru z różnymi reżyserami na temat adaptacji dzieł z literatury najnowszej, w terminie tym podjęto pracę nad utworem Mariusza Sieniewicza „Żydówek nie obsługujemy”.

Tytuł spektaklu: ***Żydówek nie obsługujemy*** Mariusz Sieniewicz
PRAPREMIERA ŚWIATOWA

adaptacja i reżyseria: P. Jędrzejak
scenografia: M. Chlanda

Termin realizacji: sierpień-październik 2008

Premiera: 11 października 2008

Cykl: blok kilku spektakli w miesiącu

Miejsce realizacji: Scena Kameralna

Cel:

Piotr Jędrzejak pracując nad adaptacją opowiadań Mariusza Sieniewicza stworzył groteskowy obraz bohatera odmieńca, bo Piszczajko jest nikim i każdym jednocześnie. To „Banderas przeciętności”, który ucieleśnia wszystkie cechy będące przeciwieństwem gwiazdorstwa i pożądaną. Jest obcym wśród swoich. Pewnego dnia dopada go przeraźliwy ból brzucha – nie artystyczny Weltschmerz, nawet nie ból głowy, ale prozaiczny gastryczny ból brzucha. Nie pomaga lek przeciwbólowy, nie pomaga myśl o prezydentowej ani o babie z warzywniaka. Ból jest nieznośny. Bohater zaczyna koszmarną pielgrzymkę przez Olsztyn w poszukiwaniu ulgi. Jest gościem króla przychodni i królowej Piguły przy ulicy Kajki, trafia na uliczny performance meneli-masochistów pod Dukatem i wreszcie staje się tytułową Żydówką odepchniętą od kasy w hipermarkecie. Ale co by się nie działo, pozostaje wielkim wykluczonym. Żydówka w spektaklu nie odnosi się do pochodzenia ani religii, jest symbolem społecznego odrzucenia i napiętnowania.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 3500

Tytuł spektaklu: ***Pan Poduszka*** Martin McDonagh
reżyseria: Andrzej Bartnikowski

Realizacja spektaklu nie doszła do skutku, ze względu na zmienione i niezależnie od Teatru plany reżysera Andrzeja Bartnikowskiego. Dyrekcja Teatru postanowiła

w tym terminie powierzyć pracę młodemu reżyserowi – Kubie Kowalskiemu, który podjął się przygotowania prapremierowej inscenizacji tekstu Dea Loher „Manhattan Medea”.

Tytuł spektaklu: ***Manhattan Medea Dea Loher***

PRAPREMIERA POLSKA

reżyseria: K. Kowalski
scenografia: K. Stochalska

Termin realizacji: wrzesień-listopad 2008

Premiera: 21 listopada 2008

Cykl: kilka spektakli w miesiącu

Miejsce realizacji: Scena MARGINES

Cel:

Dea Loher sięgnęła po znany mit o Medeji, zdradzonej i porzuconej kobiecie, która zabija kochankę swojego męża oraz własne dzieci. Autorka przeniosła akcję dramatu Eurypidesa z mitycznego Koryntu do współczesnego Nowego Jorku, bohaterom zaś nadała cechy współczesnych ludzi; w swojej sztuce powraca jednak do fundamentalnych problemów poruszonych już w antycznej tragedii: zderzenia obcych kultur, poczucia bezprawia porzuconej osoby czy też nierównej pozycji kobiet i mężczyzn.

Kwestia moralnego wymiaru zawodu miłosnego jest w sztuce Dea Loher kluczowa. Zdradzona i porzucona przez Jazona Medea przeżywa okrutne rozstanie jako dotkliwy upadek wartości, pogwałcenie zasad i dojmujące poczucie bezprawia. Jeżeli związek, którego żadna instytucja nie może usankcjonować - wszak Jazon i Medea są na Manhattanie nielegalnymi imigrantami - zostaje gwałtownie zerwany, a ich uczucie okazuje się bezwartościowe, wszelkie pojęcie prawa zostaje zakwestionowane. „Teraz już nie ma prawa poza mną” - mówi Medea. Morderstwa, których się dopuszcza są więc nie tyle rozpaczliwą zemstą zdradzonej kobiety, co buntem wymierzonym przeciw porządkowi świata, aktem terroru popełnionym w imię złamanego prawa.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 2000

Tytuł spektaklu: ***Mały książę*** Antoine Saint-Exupery

adaptacja i reżyseria: P. Szumiec

Realizacja spektaklu nie doszła do skutku ze względu na trudności z uzyskaniem praw autorskich na korzystnych dla Teatru warunkach. Agencja chroniąca prawa do książki zbyt purystycznie zastrzegła wiele rozwiązań scenograficznych i kostiumowych, na które nie przystali realizatorzy.

Tytuł spektaklu: **Operetka** Witold Gombrowicz
 spektakl dyplomowy studentów III roku
 Studium Aktorskiego im. A. Sewruka
 reżyseria: K. Rościszewski

Reżyser Krzysztof Rościszewski uznał, że tekstem umożliwiającym pełniejsze zaprezentowanie aktorskiego rzemiosła przez studentów III roku Studium będzie „Kopciuch” Janusza Głowackiego. Dyrekcja Teatru przystała na tę zmianę repertuarową.

Tytuł spektaklu: **Kopciuch** Janusz Głowacki
 reżyseria: K. Rościszewski
 scenografia: E. Strebejko
 muzyka: G. Gromek
 ruch sceniczny: T. Asmołkova
 Termin realizacji: wrzesień-listopad 2008
 Premiera: 8 listopada 2008
 Cykl: blok kilku spektakli w miesiącu
 Miejsce realizacji: Scena u Sewruka
 Cel:

To opowieść o dramatycznych losach młodych dziewczyn zamkniętych w poprawczaku. W ich świat wkracza reżyser i ekipa filmowa, która kręci film z ich udziałem. Pensjonariuszki stają się kilkudniowymi bohaterkami, bo wystawiają bajkę o Kopciuszku. Każda z nich zresztą, jak Kopciuszek, marzy o wyrwaniu się z tego miejsca, ale życie jest brutalniejsze niż okrutne siostry w baśni braci Grimm.

Media w przedstawieniu Rościszewskiego są drapieżne i zaangażowane, ale w poszukiwanie ludzkich łez i rozpaczy. Nie zainteresują się działalnością artystyczną pensjonariuszek, ale ich tragicznym losem. Tytułowa bohaterka podejmie jednak próbę obrony swojej prywatności przed oczami dziennikarzy i obiektywem kamery. Krzysztof Rościszewski podkreśla, że przedstawienie nie jest tylko walką o prawo do intymności, ale również o ludzką godność.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 1000

Tytuł spektaklu: **Zamiana na wakacje** Ian Ogilvy
 reżyseria: M. Sławiński

Prapremiera polska

Rada Programowa Teatru Jaracza uznała, iż repertuar Dużej Sceny należy wzbogacić o realizacje odbiegające od zwyczajowych w okresie świątecznym i noworocznym fars, na rzecz rozrywki o szlachetniejszych rysach. Stąd też, zamiast utworu Ogilvy’ego, podjęto decyzję o przystąpieniu do realizacji spektaklu

opartego na tekstach i piosenkach Kabaretu Starszych Panów, zwłaszcza że w roku 2008 przypadła 50. rocznica pierwszego występu grupy Jeremiego Przybory i Jerzego Wasowskiego.

Tytuł spektaklu: ***Starsi Panowie dwaj. Współ w zespół*** (oprac. Julia Wernio)
 reżyseria: J. Wernio
 scenografia: E. Wernio
 Termin realizacji: październik-grudzień 2008
 Premiera: 31 grudnia 2008
 Cykl: blok kilku spektakli w miesiącu
 Miejsce realizacji: Duża Scena
 Cel:

Zamysł i celowość tego przedsięwzięcia w pełni oddają słowa reżyserki: „W pięćdziesiąt rocznicę powstania Kabaretu Starszych Panów, tworząc spektakl oparty o scenariusz kolejnych wieczorów, wywołując postaci Pana A i Pana B, Kaloryny, Damy z Piosenką, Dosmucacza czy Błatego, chciałabym bardzo napisać również nasz manifest poetycki. Dzisiaj, w tych z pozoru kolorowych czasach, czasach gonitwy, napięcia, głupoty i kiczu medialnego, pełnego politycznej degrengolady, dyktatu masowego odbiorcy, fałszywej religijności, wyścigu szczurów, szukam poezji, jakiejś kryjówki, gdzie przywita mnie uśmiech, dobroć, elegancja, dowcip i mądrość gospodarzy.

Potrzebujemy tej cudownej naiwności, że wszyscy jesteśmy mądrzy, ważni i piękni i nasze sprawy są istotne i zasługują nie tylko na uwagę, ale także na zrozumienie... A ile przy tym cudownego humoru, absurdu, muzyki w tym świecie, w którym nikt nikogo nie obraża, nikt nikogo nie promuje, tylko jest i czeka na nasze w nim pojawienie się”.

Zasięg terytorialny: województwo warmińsko-mazurskie

Liczba uczestników: 5000

W roku 2008 Teatr im. Stefana Jaracza w Olsztynie przygotował **13 premierowych przedstawień**, w tym **1 prapremierę światową** („Żydówek nie obsługujemy”) i **3 prapremiery polskie** („W domu”, „Jackie. Śmierć i księżniczka” oraz „Manhattan Medea”).

Łącznie w repertuarze Teatru znajdowało się **28 tytułów**, w tym **15 tytułów** z wcześniejszych sezonów artystycznych:

- „Prywatna klinika”
- „Skąpiec”
- „Napis”
- „Szatan z siódmej klasy”
- „Podróż do wnętrza pokoju”
- „Ich czworo”
- „IV Moralna”

- „Woyzeck”
 - „Hotel Palace”
 - „Dzień Walentego”
 - „Bułhakow”
 - „Hedda Gabler”
 - „W.B.”
 - „Ćwiczenia z Witkacego”
 - „Wesoło”
-

II. ORGANIZACJA KRAJOWYCH PRZEGLĄDÓW

Nazwa projektu: **Olsztyńskie Spotkania Teatralne**
Termin realizacji: 8-16 marca 2008
Miejsce realizacji: wszystkie Sceny Teatru im. Stefana Jaracza
Cel:

Kolejny, odbywający się co roku, przegląd najlepszych spektakli scen polskich, wzbogacony występami zespołów zagranicznych. Celem nadrzędnym Olsztyńskich Spotkań Teatralnych jest przybliżenie publiczności teatralnej Olsztyna i regionu Warmii i Mazur osiągnięć innych zespołów oraz popularyzacja sztuki teatralnej. To również możliwość dyskusji nad najnowszymi tendencjami w teatrze i dramaturgii. Przy okazji, pod patronatem medialnym Gazety Olsztyńskiej odbywa się plebiscyt „Kreacji Roku”, którego finałem jest wyłonienie najlepszej roli kobiecej i męskiej w minionym sezonie Teatru Jaracza.

Przedstawienia zaprezentowane w ramach Olsztyńskich Spotkań Teatralnych z roku 2008:

- Teatr Dramatyczny – Kłajpeda / Litwa/: Marius von Mayenburg „ZIMNE DZIECKO”
- Teatr im. S. Jaracza – Łódź: Marius von Mayenburg „BRZYDAL”
- Teatr Wierszalin – Supraśl Włodzimierz Pawluczuk: „WIERSZALIN. REPORTAŻ O KOŃCU ŚWIATA”
- Teatr im. Heleny Modrzejewskiej – Legnica: Adam Mickiewicz „DZIADY”
- Monodram Wiesława Komasy – Warszawa: „YORICK, CZYLI SPOWIEDŹ BŁAZNA”
- Scena Plastyczna KUL – Lublin: Leszek Mądzik „BRUZDA”
- Kompania Doomsay – Białystok: G.G. Marquez „KĄSanie”
- Lubuski Teatr im. Leona Kruczkowskiego – Zielona Góra: Jerzy Pilch „ZABIJANIE GOMUŁKI”
- Teatr Łąźnia Nowa – Kraków: „KRWawe WESELE, CZYLI MUZYCZNA OPOWIEŚĆ O CYGAŃSKIM SERCU”

- Teatr STU – Kraków: Leszek Kołakowski „ROZMOWY Z DIABŁEM. WIELKIE KAZANIE KSIĘDZA BERNARDA”
- Teatr Korez – Katowice: „CHOLONEK”
- Zespół Pogodno & Przyjaciele – Szczecin: OPHerafolia /„Monodram Alinki”/
- Teatr Polonia – Warszawa: Vedrana Rudan „UCHO, GARDŁO, NÓŻ”
- Teatr Kana – Szczecin: „GEIST”
- Teatr Witkacego – Zakopane: „DZIEŃ DOBRY PAŃSTWU – WITKACY”
- Fundacja Przyjaciół Sztuk Aurea Porta – Warszawa: Bogusław Schaeffer „MULTIMEDIALNE COŚ”
- Polski Teatr Tańca – Poznań: „WIOSNA – EFFATHA”

Nazwa projektu: **Międzynarodowy Letni Festiwal Teatralny**
DEMOLUDY

Termin realizacji: 8-11 lipca 2008

Miejsce realizacji: wszystkie sceny Teatru, plenery miejskie Olsztyna

Cel:

Druga edycja, nowego projektu Teatru, który powstał na bazie Międzynarodowego Letniego Festiwalu Teatralnego *NA POMOSTACH*. Pragniemy swoją uwagę skoncentrować na dramaturgii i teatrze Europy środkowo-wschodniej, historycznie zaliczanych do byłego bloku państw Demokracji Ludowej. W kolejnych edycjach *DEMOLUDÓW* pragniemy zapraszać teatry z Litwy, Łotwy, Estonii, Rosji, Ukrainy, Białorusi, Czech, Słowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii i krajów byłej Jugosławii, a jednocześnie proponować udział polskim teatrom ze spektaklami tworzonymi na podstawie dramaturgii tych krajów. Zasady doboru festiwalowego repertuaru są dwutorowe: 1. lokacyjna, czyli prezentacja teatrów wybranego regionu tej części Europy, 2. zestaw sztuk zagranicznych, granych przez polskie teatry, pod kątem wybranego kraju. Poza spektaklami odbywają się warsztaty z udziałem studentów szkół aktorskich z kraju, działać będzie klub festiwalowy – miejsce spotkań z twórcami spektakli.

Teatry i twórcy biorący udział w „DEMOLUDACH” w roku 2008:

- Wernisaż prac grupy Niebieskie Nosy – Moskwa /Rosja/
- Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego - Wrocław/Polska/:
- Iwan Wyrypajew, Antonina Wielikanowa „Księga Rodzaju 2”, reżyseria: Michał Zadara
- Koncert grupy SounDrama Studio – Moskwa /Rosja/
- Czytanie performatywne: Neda Neždana – Ukraina: „Kto otworzy drzwi?”, opieka reżyserska: Michał Kotański

- Teatr Open Circle – Wilno /Litwa/: Autobiograficzna improwizacja zespołu Teatru p.t. „Open Circle”, reżyseria: Aidas Giniotis
- Teatr Wolny – Mińsk /Białoruś/: Zespół Teatru Wolnego „Strefa milczenia. Tryptyk”, reżyseria: Władimir Szczerbań
- „Śniadanie z Wolną Białorusią” – spotkanie z twórcami Teatru Wolnego i dziennikarzami Telewizji Bielsat
- Czytanie performatywne: Gianina Carbutariu – Rumunia: „mady-baby.edu”, opieka reżyserska: Andrzej Bartnikowski
- SoundDrama Studio – Moskwa /Rosja/: Nikołaj Gogol „Gogol. Wieczory”, reżyseria: Władimir Pankow
- Teatr Dramatyczny im. Cypriana Kamila Norwida - Jelenia Góra /Polska/: Władimir Sorokin „Podróż poślubna”, reżyseria: Iwo Vedral
- Pokaz warsztatów Władimira Pankowa – Rosja
- Czytanie performatywne: Georgi Gospodinow – Bułgaria: „D.J.”, opieka reżyserska: Giovanni Castellanos
- Monodram Katarzyny Figury – Warszawa /Polska/: Oksana Zabuzko „Badania terenowe nad ukraińskim seksem”, reżyseria: Małgorzata Szumowska
- Teatr im. Eugene`a Ionesco – Kiszyniów /Mołdawia/: Nicoleta Esinencu „Fuck you, Eu.ro.pa!” reżyseria: Valeriu Pahomi

IV. PROJEKTY CYKLICZNE W ROKU 2007

Teatr przy stoliku (w Cafe Teatralna) – kontynuacja cyklu z lat ubiegłych
Czerwony Październik – kontynuacja cyklu z lat ubiegłych
GESM – nowy projekt Sceny MARGINES

Teatr przy stoliku

Cykl prezentacji współczesnej dramaturgii światowej. Aktorzy czytają rozpisane na role teksty dramaturgiczne, tworząc swoistą wersję teatralnego słuchowiska. *Teatr przy stoliku* cieszy się dużą popularnością i ma stałych słuchaczy, zaś prezentowane teksty można nazwać appendiksem do bieżącej działalności Teatru i „czytanym” rozwinięciem propozycji repertuarowych Teatru.

W roku 2008 odbyły się następujące premierowe odczytania „Teatru przy stoliku”:

- Kay Mellor „Namiętna kobieta”
- Esther Vilar „Zazdrość”
- Piotr Chrzan „Dziewczynka”
- Ludmiła Razumowska „Babie lato”
- Miro Gavran „Mąż mojej żony”

- Neil LaBute „Gruba świnia”
 - Nadieżda Puszkina „Krzywa wieża”
 - Karol Wojtyła „Promieniowanie ojcostwa”
 - Neil Simon „Okruchy czułości”
 - Andrzej Niedoba „Kim pani jest?”
-

Czerwony Październik

Cykl spotkań na Scenie Margines, prezentujący najnowsze, współczesne tendencje w sztuce i myśli społeczno-kulturalnej. Do współorganizacji cyklu Teatr zaprosił środowisko artystów i intelektualistów skupionych wokół warszawskiego pisma „Krytyka polityczna”. Podczas czterech spotkań cyklu zaprezentowana została problematyka z zakresu najnowszych dyskursów myśli lewicowej.

Program Czerwonego Października z roku 2008:

6 października:

Strzał pierwszy: Czas otworzyć okna i przewietrzyć biurowce – spotkanie z Jackiem Adamasem i audiowizualna prezentacja prac artysty.

13 października:

Strzał drugi: Czy wiesz, że masz gender? – spotkanie z Magdaleną Środą, Bernadettą Darską i Maciejem Gdulą, dotyczące problematyki płci, jej kulturowych tożsamości i determinacji.

20 października:

Strzał trzeci: Teatr u bram – spotkanie z Janem Klatą, Wiktorem Rubinem, Moniką Strzępką i Igorem Stokfiszewskim, poświęcone najnowszym tendencjom w teatrze, jego rewolucyjnym reinkarnacjom.

27 października:

Strzał czwarty: Makijaże i demakijaże biografii – spotkanie z Krzysztofem Tomasikiem (autorem „Homobiografii”), Igorem Stokfiszewskim i Błażem Warkockim, poruszające problem prywatnych i oficjalnych biografii pomnikowych postaci polskiej kultury oraz aluzyjnych gier z własnym życiorysem.

GESM – Grupa Eksperymentalna Sceny Margines: „I było wolno”

„I było wolno” to spektakl będący pokłosiem kilkumiesięcznych warsztatów teatralnych i spotkań z twórcami polskiego teatru alternatywnego, przeprowadzonych w ramach Grupy Eksperymentalnej Sceny Margines. Autorzy projektu Jose Iglesias Vigil i Agnieszka Kołodyńska, odwołując się do stylistyki i formy teatru awangardowego, pracowali z uczestnikami warsztatów nad otwartą formułą przedstawienia, które opiera się na sumie pojedynczych aktorskich improwizacji.

V. TEATR IM. STEFANA JARACZA NA FESTIWALACH

W roku 2008 olsztyński Teatr Jaracza uczestniczył w ogólnopolskich festiwalach, przedstawiając repertuarowe spektakle:

- „Podróż do wnętrza pokoju” – Festiwal „Wiosna teatralna” w Grudziądzu (kwiecień)
 - „Jackie” – III Praski Przegląd Teatralny „Hajdpark” w Warszawie (sierpień)
 - „Jackie” – 37. Ogólnopolski Festiwal Teatrów Jednego Aktora we Wrocławiu (listopad)
-

VI. DZIAŁALNOŚĆ IMPRESARYJNA TEATRU

W roku 2007 w Teatrze im. Stefana Jaracza, wystąpili twórcy i grupy teatralne z Polski w ramach bieżących propozycji repertuarowych olsztyńskiej sceny z następującymi spektaklami:

- „Strauss’jana”, Teatr Muzyczny z Kłajpedy (Litwa)
- „Wszystko o kobietach”, Teatr Dramatyczny z Kłajpedy (Litwa)
- „Złoty piasek”, Stowarzyszenie „Tratwa” z Olsztyna
- „Piękna i bestia”, Bałtycki Teatr Dramatyczny im. J. Słowackiego z Koszalina
- „Lato Muminków, czyli narzeczone lwa”, Bałtycki Teatr Dramatyczny im. J. Słowackiego z Koszalina
- „Panna Julia” Teatr z Sowietska (Dawna Tylża, Rosja)
- „Cafe Sax”, Bałtycki Teatr Dramatyczny im. J. Słowackiego z Koszalina

Natomiast Teatr im. Stefana Jaracza zaprezentował się z własnymi spektaklami w następujących ośrodkach krajowych i regionalnych (poza wymienionymi wyżej wyjazdami „festiwalowymi”):

- Koszalin – „Skapiec” (styczeń)
 - Iława – „Jak wam się podoba” (marzec)
 - Braniewo – „Jak wam się podoba” (marzec)
 - Giżycko – „Wariat i zakonnica” (marzec)
 - Mrągowo – „Wariat i zakonnica” (marzec)
 - Koszalin – „Ich czworo” (maj)
 - Kraków – „Wariat i zakonnica” (maj)
 - Kraków – „Jak wam się podoba” (maj)
 - Mrągowo – „Don Kichote” (październik)
 - Koszalin – „Don Kichote” (październik)
 - Iława – „Don Kichote” (listopad)
 - Kraków – „Jackie” (listopad)
-

VII. REALIZACJA WYSTAW W GALERII FOYER

Nazwa projektu: prezentacja wystaw plastycznych
Termin realizacji: styczeń-grudzień 2008
Cykl: raz w miesiącu
Miejsce realizacji: foyer Teatru
Cel:

Upowszechnienie budynku teatralnego jako miejsca popularyzacji różnego gatunku sztuk, uwrażliwianie młodzieży na nowe środki wyrazu artystycznego. Przygotowanie estetyczne publiczności do odbioru sztuk teatralnych. Wykształcenie odrębności tej – coraz bardziej popularnej – galerii w mieście oraz kontynuacja współpracy ze środowiskiem plastycznym Olsztyna i regionu.

W roku 2008 Teatr zorganizował następujące wystawy:

- styczeń: malarstwo Elżbiety Milowicz
- styczeń/luty: wystawa prac Tomasza Kardacza i Macieja Wodniczka
- marzec: wystawa grafiki Bogusława Schaeffera
- kwiecień: wystawa Rafała Olbińskiego – plakat teatralny
- maj: wystawa prac Adama Kołakowskiego
- czerwiec/lipiec: malarstwo Małgorzaty Śrutkowskiej-Felińskiej
- wrzesień: wystawa fotografii Piotra Schillinga
- wrzesień/październik: wystawa artystów Stowarzyszenia „Areszt sztuki”
- listopad: wystawa fotografii Jana Kotwicy „Żyjemy na najlepszym ze światów...”
- grudzień: wystawa prac „Impresje na temat Dwóch Panów”

VIII. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Teatr im. Stefana Jaracza w roku 2008 realizował swoje zadania

„pozasceniczne” poprzez:

- działalność Studium Aktorskiego im. A. Sewruka i Sceny u Sewruka
- zajęcia „Gońca teatralnego”
- organizację warsztatów aktorskich dla animatorów kultury z regionu Warmii i Mazur
- współpracę z ośrodkami teatralnymi państw sąsiadujących (Rosja i Litwa)
- Kalendarz „Teatr Zodiaków” – specjalne wydawnictwo o charakterze promocyjno-edukacyjnym w formie kalendarza na rok 2009 ze zdjęciami zespołu aktorskiego Teatru.